

Åkers hembygdsförenings ställningstagande gällande kalhygget Ulvaskogen i Åkers Bergslag

Januari 2026

Till den det vederbör

Hej,

Det ligger utanför våra/ÅHBF:s ramar att lägga fram åsikter i debatten om skogsskötsel i allmänhet och hur den påverkar Sveriges ekonomi, koldioxidinlagring och andra större frågor.

Men i detta fall, slutavverkningen av de för närvarande Finja Betong AB-ägda skogarna i Åkers bergslag längs etablerade vandringsleder, sjöar och vattendrag, handlar det om ett för samhället värdefullt närliggande närområde. En slutavverkning skulle påverka livskvaliteten och framtiden för väldigt många boende och besökare.

Naturskogen som markägaren planerade kalavverka sydväst om sjöarna är ett stort område, 45 hektar, som 90 fotbollsplaner. Den genomsnittliga storleken för kalhyggen i Södermanland är mellan 4 och 5 hektar.

Här följer vår beskrivning av vad ett så stort kalhygge skulle medföra för boende, föreningar, företag, turister och för kommundelens attraktionskraft på längre sikt.

1 Hembygdsföreningens perspektiv

Vårt närområde, Åkers bergslag, är ett område med skogar, sjöar och vattendrag av stort kulturhistoriskt, geologiskt, biologiskt och intresse. Ett antal böcker med författare som är geologer, historiker, kulturvetare och intresserade orsbor har getts ut under lång tid, fram till idag. Här har universitetskurser i geologi genomförts. Området genomkorsas av ett antal väl använda vandringsleder sedan årtionden, Sörmlandsleden, Visnarleden, Marviksleden.

ÅHBF sköter delar av vandringslederna. Vi städar och röjer sly längs stigarna, har med informationsskyltar märkt ut arkeologiska och historiska minnesmärken. Vi arrangerar

regelbundet föredrag om historien sen 800 år, eller ibland 9.000 år. Vi ordnar utflykter med speciella mål. Vi har guider i ett välbesökt museum/arkiv som visar upp natur- och kulturarvet. Vi har under fyrtio år och fram till idag tagit fram eller medverkat i böcker och broschyrer på temat, som säljs i Museet, Arkivet och vid folkfester och andra arrangemang där vi deltar. Vi samarbetar med Åkers idrottsförenings orienterarsektion.

Vi trycker kontinuerligt upp broschyrer, kartor och fotoutställningar om vandringslederna och besöksmålen. Vi vet att detta frivilliga arbete, som pågått i fyrtio år, har ett stort värde för Åkers invånare och besökare utifrån. Det är ett område av stort kultur- och naturintresse - som riskerar bli kalhugget. Vad gör det med Åkersborna och vår verksamhet, nu och i framtiden?

I vår "tidning", Bruksanvisningen med fyra nummer per år, skriver vi regelbundet om naturen, stigarna och kulturhistorien uppe i Bergslaget.

2 Framtida inflyttning till Åkers styckebruk

Åker är till stor del en pendlarförort, med närhet till arbetsmarknaden i Södra Mälardalen och södra Stor-Stockholm. Tätorten har inte i sig en stark attraktionskraft (jmf tex Mariefred), men *Närheten till Naturen i Åkers Bergslag* är en viktig del av argumenten för att flytta hit.

För barnfamiljer är skog och sjö med vandrings- och kanotleder, badställen, tältplatser och kulturminnen en viktig del för livskvalitet, hälsa, för barnens del fostran och kunskap. Åker tappar sin kanske viktigaste fördel som boendemiljö – närheten till "riktig" och tillgänglig natur med skog och sjö.

3 Hälsoaspekten

Att vistelse i naturen bidrar till fysisk och psykisk hälsa är väl känt i forskning. Samhällsekonomiska värden går förlorade när tillgänglig och välbesökt natur förvandlas till kalhyggen och trädplantager. Bär och svamp försvinner. Djurlivet utarmas.

4 Vattenkvaliteten i Nedre Marviken och Visnaren

Marken sluttar ner mot vattnen, närmast sjöarna i brant vinkel. När träden försvinner kommer regn och snösmältning skapa erosion. Jord och sand med tungmetall- och näringsläckage transporteras då ner till Visnaren och Nedre Marviken och ut i Mälaren. Vattenkvaliteten riskerar att försämrats med ökad algblomning. Badplatser, anlagda och naturliga, blir påverkade, vid ogynnsamma förhållanden kanske oanvändbara för Åkers invånare.

5 Företagande i Åkers bergslag

Här finns också företagare som lever på besöksnäringen:

Kanotkungen AB tar emot ca 7.000 paddlare årligen, privatpersoner, grupper, företagsevent, skolor, utbildningar. Ungdomar och vuxna upplever vildmarksliv och får en orientering om områdets geologiska och mänskliga historia och förhistoria. Turister från Europa är en växande grupp.

Skottvångs krog och musikscen med ÖSGF:s museum har tusentals gäster årligen. Många tar in på något av de tre BoB-ställena eller i övernattningsstugorna. Skottvångs gruva-restaurang anordnar konserter med kända artister, marknader, teater.

Åkers fiskeförening sköter administrationen av fiskekort samt underhållet av fyra ädelfisksjöar i området.

6 Boende i området Åkers bergslag

I skogen bor kommuninvånare, permanent eller i fritidshus, i gamla torp och gårdar. Några har hästar eller får. Många jagar. Några driver egna företag hemifrån, några pendlar.

Livskvaliteten skulle sjunka rejält med omgivningar som ett vidsträckt kalhygge. Fastigheterna blir svårsålda eller osäljbara om de hamnar ute på kalhygget.

7 Turism

Skog/sjöområdet är ett viktigt besöksmål för människor från hela södra Mälardalen, södra Stockholm och även för turister från Tyskland, Holland, England. Hit kommer tusentals vandrare/paddlare/svamp- och bärplockare, fiskare, joggare, cyklister, mopedister, geologer, jägare, tältare osv för rekreation och upplevelse av skogen. Det marknadsförs av kommunens Turistkontor och företagare i turistbranschen som ett vildmarks- och kulturområde. Totalt handlar det årligen om 10.000 – 20.000 besökare eller mer.

Strängnäs kommuns Turistkontor berättar i sina marknadsföringskanaler om de höga natur- och kulturvärdena och om de markerade vandringslederna. Här visas kartor över Åkers bergslag och foton av vandrare, paddlare, skridskoåkare, människor som fikar i skogen.

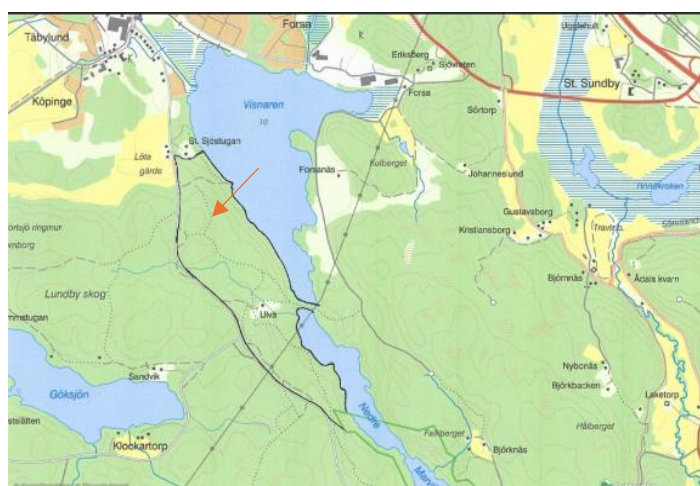
På ett föredrag som hölls i Turistkontorets regi en 21 oktober var ett tema för en föredragshållare *Vad är det som drar utländska turister till Sverige?* – Temat var ”Den orörda naturen” - som enkäter visar är det starkaste skälet för besök här i Sverige.

Strängnäs har sponsrat appen **Naturkartan för vandrare**. I år har området i Åkers bergslag fått 66.000 sökningar i appen, där Kanotkungen, Skottvång och Sörmlandslederna legat i topp.

Det blir motsägelsefullt om Strängnäs kommun accepterar en stor avverkning i ”vildmarken” ovanför Åker och samtidigt marknadsför naturen, lederna, minnesmärken osv som besöksmål i olika kanaler.

8 Artrikedom

Det planerade hygget av skogsfastigheten är FSC-certifierat. Markägaren hävdade att man gjort en certifierad inventering men att det inte fanns några skyddsvärda arter i området och att inga hänsyn därför behövde göras. Naturskyddsföreningen med Eskilstuna/Strängnäs skogsgrupp inventerar området och gör en mängd fynd av fridlysta och hotade arter på bara några dagar. Fortsatt inventering har visat på ytterligare många fynd under övriga årstider.

Det prioriterade området är markerat på kartan ovan.

Av skälen ovan är vår övertygelse att Ulvaskogen i Åkers bergslag inte bör kalhuggas, markberedas och förvandlas till en planterad monokultur. Alternativet är en skyddad skog, sammanhängande med Marvikarnas och Krampans naturreservat.

/Styrelsen i Åkers Hembygdsförening

Kontakt:

Anita Axelsson eransdotter@gmail.com

Nils Danielsson nilscdson@gmail.com